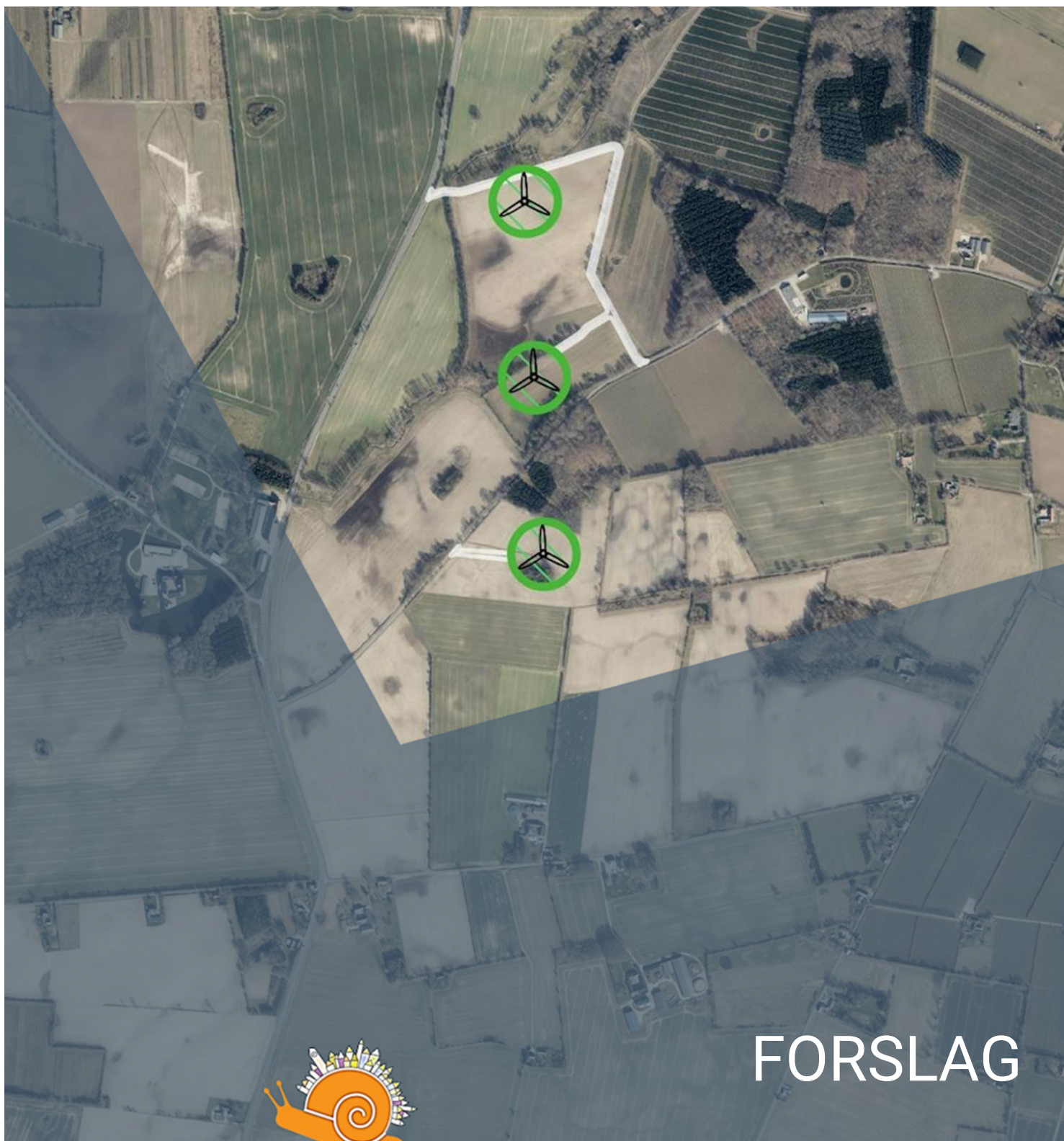

Svendborg
Kommune

Kommuneplantillæg

2021.01 - Vindmøller øst for Broholm

FORSLAG

Forslagsdato:

Høringsperiode start:

Høringsperioden slut:

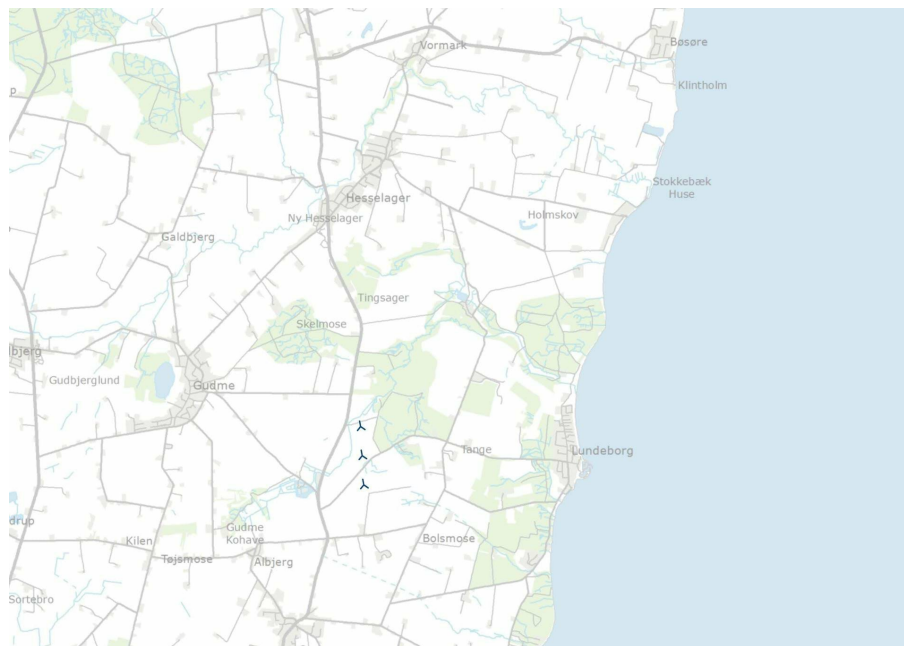
Vedtagelsesdato:

2021.01 - Vindmøller øst for Broholm

Baggrund og formål

Baggrund og formål

Kort med markering af området for den igangværende planlægning.

Afgrænsning af rammeområdet 10.00.T3.053 (adgangsvejene er også vist, men er ikke en del af rammeområdet).

Dette kommuneplantillæg er udarbejdet i forbindelse med lokalplan 658 for vindmøller øst for Broholm. Planlægningen er opstartet på baggrund af en ansøgning, fra ejerne af Broholm Gods og Fuglehavegård, om at opstille tre ens vindmøller på maksimalt 149,9 meter øst for Broholm Gods og Landevejen i Svendborg Kommune. Baggrunden for ønsket om, at opstille vindmøller på de to ejendomme er, at ejerne ønsker at medvirke til omstilling af energiproduktionen til en klimavenlig form og dermed medvirke til at reducere CO₂-udledningen generelt og i forhold til Svendborg Kommunes CO₂-regnskab.

Svendborg Kommune har i kommunens Klima- og Energipolitik fra 2019 fastsat et mål om, at kommunen som geografisk enhed, skal være 100% omstillet til vedvarende energi i 2040.

De tre nye vindmøller vil årligt kunne forsyne hvad der svarer til ca. 9.000-9.750 enfamilieshuse med elektricitet.

Svendborg Byråd besluttede i oktober 2018, at igangsætte en planlægningen, som skal muliggøre opstilling af vindmøllerne.

Området er ikke udlagt til vindmølleområde i Svendborg Kommuneplan 2021-2033, hvorfor nærværende kommuneplantillæg er udarbejdet. Kommuneplantillæg nr. 2021.01 omfatter et område på ca. 2 ha indenfor matr.nr. 1a Albjerg By, Oure og matr.nr. 1d Broholm Hgd. Gudme. Området ligger i landzone og anvendes i dag til landbrug. Arealet ved Broholm Gods er nævnt i Energiplan Fyn, som et muligt område til store vindmøller. Arealet er udpeget, ud fra en vurdering af afstandskrav til eksisterende beboelse samt en vurdering af landskabets robusthed.

Samtidig med udarbejdelse af nærværende kommuneplantillæg nr. 2021.01, er der udarbejdet en byggeretsgivende lokalplan som giver mulighed for opstilling af de tre vindmøller.

Der er foretaget en miljøvurdering af kommuneplantillæg 2021.01 og lokalplan 658, som er samlet i en miljørapport. Ansøger har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for projektet. Miljørapporten og miljøkonsekvensrapporten har til formål at belyse henholdsvis planlægningens og projektets påvirkning på miljøet.

Svendborg Kommunalbestyrelse skal inden en endelig vedtagelse af kommuneplantillægget og lokalplanen, træffe afgørelse om, om planlægningen og projektet kan tillades på baggrund af miljørapportens konklusioner.

I forbindelse med kommuneplantillægget og miljøvurderingen har der været afholdt en forudgående offentlig høring, hvor det har været muligt at komme med ideer og forslag til den kommende planlægning, samt miljøvurdering. Høringen har været afholdt i perioden fra den 11. april til den 12. maj 2019. I denne periode er der yderligere afholdt et borgermøde den 24. april 2019.

Et tilsvarende forslag til lokalplan, kommuneplantillæg og miljøvurdering har været i offentlig høring tidligere, høringen fandt sted i perioden fra den 27. maj til den 16. august 2020. I høringsperioden blev der ligeledes afholdt et borgermøde den 25. juni 2020. I høringsperioden indkom nye oplysninger, og lokalplan, kommuneplantillæg og miljøvurdering er derfor blevet opdateret i henhold til disse oplysninger.

Miljøkonsekvensrapporten, der vurderer miljøkonsekvenserne ved at realisere vindmølleprojektet, er opdateret på baggrund af de fremkomne oplysninger og supplerende undersøgelser. Der er blandt andet foretaget opdateringer på baggrund af en supplerende flagermusundersøgelse og undersøgelse af rovfugle – herunder rød glente i området omkring Broholm. En forhåndsaftale om at nedtage en eksisterende vindmølle ved Oure har desuden vist sig ikke at kunne afsluttes med en bindende privatretslig aftale. Der er derfor redegjort nærmere for de støjæssige og landskabelige konsekvenser af, at denne vindmølle fortsat er etableret. Herudover er der foretaget en opdatering i forhold til ny lovgivning.

Miljørapporten er opdateret på baggrund af de fremkomne oplysninger og supplerende undersøgelser. Der er ikke foretaget ændringer i kortbilag. Der er foretaget præciseringer af planbestemmelserne i planforslagene, men ingen planbestemmelser er ændret på baggrund af de fremkomne oplysninger og supplerende undersøgelser, der er i Miljøkonsekvensrapporten.

Lokalplan 658 og kommuneplantillæg nr. 2021.01 er endeligt opdateret i forhold til Kommuneplan 2021-2033 som blev vedtaget i august 2021.

Indhold

Kommuneplantillæg nr. 2021.01 giver mulighed for opstilling af tre ens vindmøller med en totalhøjde på maksimum 149,9 meter, med en navhøjde mellem 82-84 meter og en rotordiameter mellem 130 - 136 meter.

Vindmøllernes rotorhastighed varierer typisk fra 4 til 14 omdrejninger pr. minut, hvilket er væsentligt langsommere end rotoren på husstandsmøller og ældre, mindre vindmøller. Dermed fremstår vindmøllerne med et mere roligt og harmonisk udseende. Herudover opstilles vindmøllerne på en ret linje, med en indbyrdes afstand på ca. 380 meter. Planlægningen skal sikre, at vindmøllerne visuelt fremstår ensartede og opstilles på en ret linje, samt placeres hensigtsmæssigt i forhold til landskabet, kulturhistoriske interesser, naturområder, rekreative områder samt nabobebyggelser. Planlægningen skal også sikre, at vindmøllerne placeres, så de udnytter området energimæssigt bedst muligt.

Kommuneplantillæg nr. 2021.01 udpeger et nyt område til vindmøller jf. planlovens § 11a stk. 1 nr. 5 med tilhørende retningslinjebestemmelser. Retningslinjebestemmelserne fastsætter, at der kan opstilles vindmøller med en totalhøjde på 149,9 meter, som svare til de vindmøller der produceres i dag.

Kommuneplantillægget sikrer den nødvendige overensstemmelse mellem kommunens retningslinjer og den ønskede planlægning samt udlægger en støjkonsekvenszone omkring vindmøllerne.

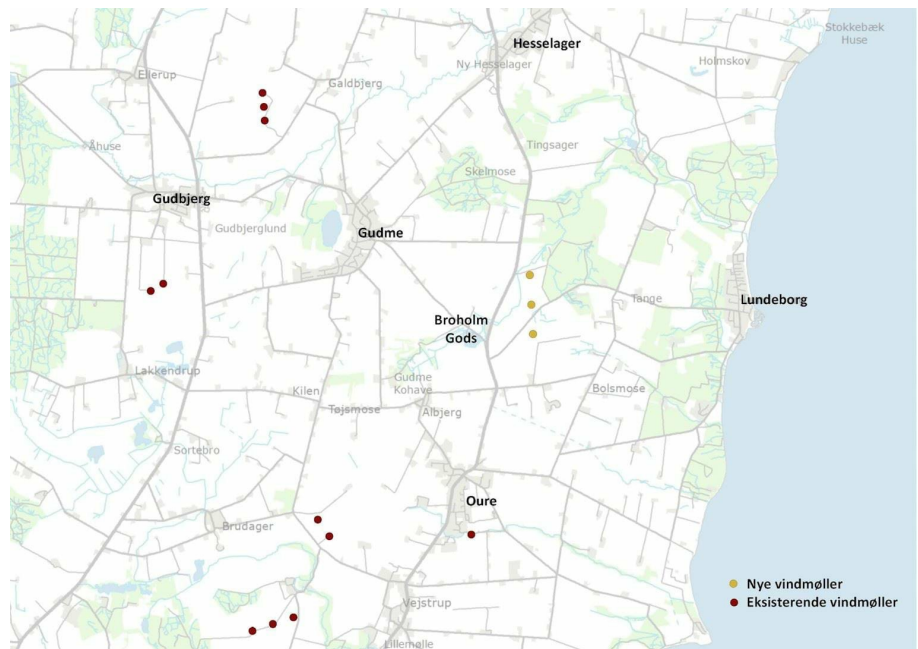
Kommuneplantillæg nr. 2021.01 udlægger rammeområde 10.00.T3.053 til vindmølleområde.

Sanering af eksisterende vindmøller

Kommuneplanen stiller krav om, at der i forbindelse med opstilling af nye vindmøller skal foretages en vurdering af om der skal ske en sanering af eksisterende vindmøller:

- I forbindelse med opstilling af nye vindmøller, skal det vurderes, hvorvidt der skal ske en sanering af eksisterende vindmøller indenfor en afstand af 28 gange de nye vindmøllers totalhøjde.

Indenfor 28 gange de nye vindmøllers totalhøjde, svarende til 4,2 km, er der placeret 6 eksisterende vindmøller.

Eksisterende og nye vindmøller i området.

Det drejer sig om den enkeltstående vindmølle ved Oure samt de to grupper med henholdsvis to og tre vindmøller i området vest for Oure og i området nord for Gudbjerg og Gudme:

Eksisterende vindmøller	Antal	Totalhøjde	Effekt	Opstillingsår	Afstand til de nye vindmøller
Vindmølle syd for Oure	1	42 m	200kW	1989	2,7 km
Vindmøller vest for Oure	2	75 m	1MW	2000	3,7 km
Vindmøller nord for Gudbjerg og Gudme	3	75 m	900kW	2000	4,0 km

Den eksisterende vindmølle ved den sydlige del af Oure vil kunne ses sammen med de nye vindmøller fra området syd for Oure. Når man færdes på vejene i området vil udsynet til henholdsvis den eksisterende vindmølle og de nye vindmøller variere på grund af terrænforhold og beplantning i landskabet, og man vil tydeligt kunne opfatte, at der er tale om to adskilte anlæg. Det er kun punktvist eller på ganske korte vejstrækninger, at den eksisterende, enkeltstående vindmølle og de nye vindmøller visuelt vil være placeret tæt på hinanden.

Det visuelle samspil mellem de to eksisterende vindmøller vest for Oure og tre eksisterende vindmøller i området nord for Gudbjerg og Gudme og de nye vindmøller vurderes at være ubetænkeligt, da vindmøllegrupperne generelt vil fremstå som tydeligt adskilte anlæg. Det vurderes, at der kun undtagelsesvis vil forekomme visuelt forstyrrende overlap set fra specifikke punkter i landskab.

Set fra landskabet henholdsvis nordøst og sydøst for de nye vindmøller, vil der være et klart visuelt hierarki, hvor de planlagte vindmøller ved Broholm vil være tydeligt større end de mindre vindmøller på større afstand, for så vidt de overhovedet er synlige. Samlet set vurderes det visuelle samspil med de eksisterende vindmøller og den samlede påvirkning af landskabet at være ubetænkelig.

Med det øget fokus og behov for at tilvejebringe vedvarende energi, både af hensyn til klima og miljø og for at sikre at Danmark bliver selvforsynende med vedvarende energi, vurderes der ikke at være grundlag for en sanering af de seks eksisterende vindmøller. De to vindmøllegrupper er etableret i 2000 og må forventes at blive stående i en længere årrække. Den enkeltstående vindmølle ved Oure er opstillet i 1989, og vindmøllen må på denne baggrund formodes at være udtjent og blive nedtaget inden for en kortere årrække.

På baggrund af ovenstående vurderes der ikke at være behov for en sanering af de eksisterende vindmøller i forbindelse med opstillingen af de tre nye vindmøller ved Broholm.

Placering af nye vindmøller

De ønskede vindmøller strider mod kommuneplanens retningslinjer for placering af nye vindmøller i forhold til afstandskravet til eksisterende veje:

- Afstanden fra en vindmølle til eksisterende veje og arealreservationer til fremtidige veje skal være minimum 1 gange vindmøllens totalhøjde, ligesom vindmøller ikke må placeres i overordnede vejes sigtelinje.

Afstandskravet i kommuneplanen skal sikre, at der med placeringen tages hensyn til trafiksikkerheden ved havari, isafkast eller i forhold til distraktion af trafikanter.

Både den nordligste og den sydligste af vindmøllerne placeres med en afstand på ca. 150 m til Stenmurevej og ca. 200 m til Landevejen, som udfører de nærmeste offentlige, kommunale veje. De vil derfor overholde retningslinjen om minimum 1 gang vindmøllernes totalhøjde.

Den midterste vindmølle placeres ca. 110 meter fra Stenmurevej, hvilket er mindre end retningslinjen angiver.

Afstanden til Stenmurevej, det at vejen delvist ligger i skoven Folehaven, at vejen er afskærmet mod nord af høj, kraftig bevoksning, trafikintensitet og gennemsnitshastighed på Stenmurevejen gør, at der er en ubetydelig risiko for trafikanter i tilfælde af havari og i tilfælde af isafkast. Den midterste vindmølle vil derudover blive forsynet med is-detektorer, så den automatisk stoppes ved risiko for overisning, jf. Miljøkonsekvensrapporten.

Vindmøllerne vil ikke være placeret i sigtelinjen for de nærmeste omkringliggende vejstrækninger.

På en strækning af Landevejen, lidt nord for Oure og syd for Fuglehavevej, vil den nordligste af vindmøllerne være placeret tæt på sigtelinjen.

Herfra vil der være en afstand på 1,5-2 km til vindmøllen, og på grund af afstandsforholdene vurderes vindmøllen ikke at udgøre nogen væsentlig distraktionsfaktor, der vil kunne påvirke trafiksikkerheden på Landevejen. Hertil kommer, at der ikke vil kunne forekomme skyggekast fra vindmøllerne på den pågældende vejstrækning.

Det vurderes på baggrund heraf, at vindmøllerne kan placeres så de afviger fra den generelle retningslinje.

Rammebestemmelserne indeholder derfor en særlig bestemmelse om, at den midterste vindmølle må placeres i en afstand af 100 m fra Stenmurevej.

Ændret/udgået retningslinjer i Kommuneplan 2021-2033

Ved vedtagelsen af Kommuneplan 2021-2033 er tidligere krav om harmoniforhold udgået som retningslinje. Derudover er det præciseret i Kommuneplan 2021-2033, at afstandskrav til veje ikke gælder for kommunale veje med lav trafikintensitet.

Kommuneplantillæg nr. 2021.01 indeholder derfor ikke retningslinjer herfor, som det var tilfældet ved det tidligere forslag til kommuneplantillæg 2017.27, da kommuneplantillægget vurderes at være i overensstemmelse med de nye retningslinjer for vindmøller i Kommuneplanen 2021-2033.

Forhold til anden planlægning og lovgivning

Forhold til andre planer og strategier

Nationale interesser

Kommuneplantillægget vurderes at være i overensstemmelse med anden overordnede planlægning samt de nationale interesser.

Bekendtgørelse om planlægning for vindmøller

Planlægning af vindmøller reguleres af '*Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller*'. Bekendtgørelsen afløser det tidligere '*Vindmøllecirkulære*' og ifølge bekendtgørelsen må der kun opstilles vindmøller indenfor områder der er udpeget i kommuneplanens retningslinjer, jf. planlovens § 11a, stk. 1, nr. 5.

Bekendtgørelsen indeholder yderligere retningslinjer, der tilgodeser nabobeboelse. Eksempelvis er det et krav, at vindmøller ikke må opstilles nærmere nabobeboelse end fire gange vindmøllens totalhøjde, dog gælder afstandskravene ikke vindmølleejernes beboelse.

Derudover opstiller bekendtgørelsen overordnede regler for kvaliteten af vindmølleplanlægningen i forhold til omgivelserne. Eksempelvis skal områdets størrelse være tilpasset den påtænkte vindmølleplanlægning samt opstillingen heraf skal udføres i forhold til landskabet og i let opfatteligt geometrisk mønster.

Endeligt stiller bekendtgørelsen specifikke krav om, at kommuneplanens rammer skal indeholde bestemmelser om vindmøllernes forventede maksimale antal og totalhøjde.

Med dette kommuneplantillæg udpeges et rammeområde til vindmøller i Kommuneplanen 2021-2033, således at det er i overensstemmelse med bekendtgørelsen om planlægning for vindmøller. Den nye kommuneplanramme udlægges for maksimalt 3 vindmøller med en totalhøjde på højst 149,9 meter.

Landskabelig påvirkning

Ved planlægning for vindmøller nærmere end 28 gange totalhøjden fra

eksisterende eller planlagte vindmøller, skal redegørelsen for planforslaget i henhold til bekendtgørelsen belyse anlæggenes påvirkning af landskabet, herunder oplyse hvorfor påvirkningen er ubetænkelig.

Dette svarer til en afstand på 4,2 km for planforslagets vindmøller, og inden for denne afstand er der i alt seks eksisterende vindmøller. Det drejer sig om en enkeltstående, ældre vindmølle ved Oure 2,7 km syd for de nye vindmøller. Herudover drejer det sig om to vindmøller vest for Oure og tre vindmøller i området nord for Gudbjerg og Gudme, som er placeret henholdsvis 3,7 og 4,0 km fra de nye vindmøller.

Det visuelle samspil mellem planlagte og eksisterende vindmøller er undersøgt med visualiseringer.

Der er redegjort for det visuelle samspil under afsnittet '*Baggrund og formål*' og der er redegjort for den landskabelige påvirkning under afsnittet '*Forhold til Kommuneplan 2021-2033 - Kommuneplanens retningslinjer*'.

På baggrund heraf er det vurderet, at de planlagte vindmøller fremstår som et særskilt anlæg, hvor der kun undtagelsesvist vil kunne forekomme visuelt overlap mellem de eksisterende og de nye vindmøller. Det samlede visuelle udtryk vurderes derfor at være ubetænkeligt.

Nabobebyggelser

Ifølge bekendtgørelsen skal vindmøller opstilles med en afstand til nærmeste nabobeboelser på mindst fire gange vindmøllens totalhøjde. Det betyder, at ingen nabobeboelse må ligge nærmere end 600 meter fra vindmøllerne.

Kommuneplantillægget overholder afstandskravet, da nærmeste nabo ligger ca. 606 meter fra vindmøllerne.

I Miljøkonsekvensrapporten og Miljørapporten er der nærmere redegjort for påvirkning af de nærmeste naboejendomme.

På grund af vindmøllernes totalhøjde vil de oftest være synlige over nærområdets bevoksning, men bevoksningen kan også skærme for udsynet til vindmøllerne. I Miljøkonsekvensrapporten og Miljørapporten er der redegjort for den visuelle påvirkning for nabobebyggelser.

Den visuelle påvirkning fra vindmøllerne vurderes at være markant ved nabobeboelserne mod øst, specielt naboer der ligger ud mod åbne marker. Beboelserne mod syd og nordvest, vil også få en markant visuel påvirkning, da de ligeledes ligger ud til veje og åbne marker. Desuden vil vindmøllerne kunne ses fra Broholm Gods.

Der henvises til Miljøkonsekvensrapporten og tilhørende visualiseringer i rapportens bilag 7.

Energiplan Fyn

Området er udpeget som muligt område til store vindmøller i Energiplan Fyn. Derved følger kommuneplantillæg 2021.01 anbefalingerne i Energiplan Fyn.

Øvrige

CittaSlow

Svendborg Kommune opnåede i 2008, som den første danske kommune, medlemskab af den internationale Cittaslowbevægelse.

Ved at være en del af Cittaslow, har Svendborg Kommune forpligtet sig på, at planlægge og udvikle kommunen med udsyn, kvalitet og omtanke.

Svendborg Kommune ønsker at sætte fokus på at give sig tid til nærvær og fordybelse, kvalitet og oplevelser og at nyde livet. Målet med Cittaslow er at øge livskvaliteten ved at arbejde for at fremme værdier som kvalitet, bæredygtighed og lokale produkter.

Således vil vindmølleprojektet ved Broholm kunne medvirke til at bidrage til efterlevelsen af dette mål.

Klima- og Energipolitik

Svendborg Kommune har i kommunens Klima- og Energipolitik fra 2019 fastsat et mål om, at kommunen som geografisk enhed, skal være 100 % omstillet til vedvarende energi i 2040.

Med Klima- og Energipolitikken viser Svendborg Kommune vejen og engagementet indenfor drift og udvikling af vores egen 'virksomhed' samtidig med, at vi understøtter grøn omstilling for borgere og virksomheder.

Med udpegningen af vindmølleområdet i kommuneplanen vil kommuneplantillægget medvirke til at bidrage til efterlevelsen af denne målsætning.

Bæredygtighedsstrategi 2020

Svendborg Kommune har vedtaget at arbejde målrettet med FNs verdensmål. Det beskrives nærmere i Svendborg Kommunes bæredygtighedsstrategi fra 2020.

Strategien fastsætter, hvad der i Svendborg Kommune vil blive gjort for at indfri de politiske målsætninger, som fremgår af kommunens politikker. I bæredygtighedsstrategien sættes der bl.a. fokus på FNs verdensmåle for *klimaindsats* og hvordan man med strategien vil sikre, at kommunen som geografisk enhed, skal være 100 % omstillet til vedvarende energi i 2040.

Klimahandleplan 2022

Klimahandleplan 2022 er Svendborg Kommunes første samlede plan for, hvordan kommunen kan bidrage til at forhindre yderligere klimaforandringer og forberede os på fremtidens vådere, varmere og vildere vejr.

I klimahandleplanen er der en målsætning om mere vind og sol.

Udfasningen af fossile brændsler til produktion af el og varme samt i transporten vil i de kommende år øge efterspørgslen på vedvarende energi, ikke mindst vind- og solenergi. Det gælder også i Svendborg Kommune.

I 2019 stod vindmøller og solceller inden for kommunegrænsen for at

producere ca. 43% af det samlede elforbrug. I 2030 forventes flertallet af de eksisterende vindmøller fortsat at være i drift.

Derudover har kommunalbestyrelsen i 2022 truffet beslutning om, at der kan igangsættes planlægning for yderligere tre vindmøller á 150 m samt 145 ha solceller.

Det vil sammen med realiseringen af dette kommuneplantillægs indhold dække ca. 63 % af det samlede forventede elforbrug i 2030.

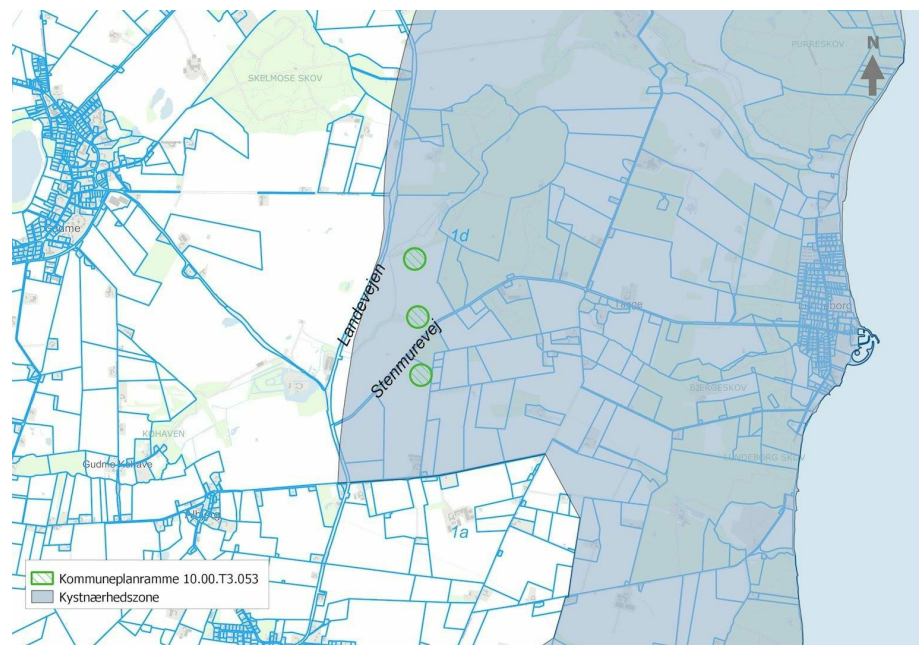
Derudover vil kommunen importere strøm produceret andre steder i Danmark og på havet.

Nationalt er der udmeldt planer om en stor udbygning af havvind de kommende år.

Kystnærhedszone

Kommuneplantillæg nr. 2021.01 er placeret indenfor kystnærhedszonen, der omfatter arealer inden for en afstand af ca. 3 km fra kysten. I kystnærhedszonen kan der kun planlægges for arealer i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær placering, og der tages særlige landskabelige hensyn.

Området er ikke udpeget som sårbart kystlandskab i Kommuneplan 2021-2033.

Kystnærhedszonen

I planområdet er der gode vindressourcer, set i forhold til områder længere inde i landet, og fra planområdet er der god afstand til omkringliggende byområder. Planområdet ligger placeret tæt ved Landevejen, som udgør en af de overordnede gennemfartsveje i Svendborg Kommune, og anvendes som landbrugsarealer i form af dyrket jord. Herudover er området relativt tyndt befolket, hvilket er positivt, da det medvirker til at minimere antallet af omkringboende som vil blive påvirket af vindmøllerne.

Derfor vurderes det, at etablering af vindmøller i området, opfylder kravet om en funktionel begrundelse.

Vindmøller placeres relativt langt fra kysten med en afstand til kysten på ca. 2,6-2,8 km, hvilket reducerer den visuelle påvirkning af de mere kystnære arealer inden for kystnærhedszonen. Set fra kysten af Langeland og ved sejlads på Storebælt mellem Fyn og Langeland vil vindmøllerne hæve sig over horisonten og markere sig i kystlandskabet, se fotopunkt 6. Visualiseringen på fotopunkt 35 viser vindmøllerne i sammenhæng med kysten. Fra fotopunktet er der vid udsigt over farvandet mellem Fyn og Langeland. De nye vindmøller vil fremtræde klart og tydeligt i det åbne landskab. Mange steder vil skovområderne langs kysten omkring Lundeberg samt øvrig beplantning i området, herunder skovene omkring ådalen ved Tange Å betyde, at der vil være begrænsede muligheder for at opleve vindmøllerne og kysten i sammenhæng.

Ud fra visualiseringer af vindmøllerne fra kystlandskabet vurderes det, at fra højtliggende terræn vil det være muligt at se vindmøllerne og kysten i sammenhæng og fra Lohals på Langeland vil vindmøllerne være synlige over horisonten. Mange steder i kystlandskabet er vindmøllerne imidlertid også afskærmet af beplantning og skovområder, og derfor vurderes det samlet, at vindmøllernes påvirkning af kystlandskabet vil være lille.

Fotopunkt 6 (visualisering): Billedet er taget fra havnen i Lohals på Langeland - 10.270 meter til nærmeste vindmølle. Fotopunkt 41 i Miljøkonsekvensrapporten.

Vindmøllernes rotor vil hæve sig over horisonten og markerer sig i kystlandskabet – på stor afstand vil vindmøllerne dog kun være synlige i klart vejr med god sigtbarhed. De nye, større vindmøller vil kunne påvirke oplevelsen af afstandsforholdene, men den visuelle sammenhæng i kystlandskabet mellem de modstående kyster vil ikke blive påvirket.

Fotopunkt 35 (visualisering): Billedet er taget fra Gladbjergvej nord for Gudme - 4.418 meter til nærmeste vindmølle.

Fotopunktet er placeret højt i landskabet med vid udsigt over farvandet mellem Fyn og Langeland. De nye vindmøller vil fremtræde klart og tydeligt i det åbne landskab, men de vil ikke bryde den visuelle sammenhæng mellem land og vand i forbindelse med det markante frie udsyn til vandet.

Umiddelbart vest for området og vest for Landevejen, ligger landbrugsarealer som ikke er omfattet af Kystnærhedszonen. Disse arealer indeholder derimod beskyttet fortidsminder, hvorfor de ikke vurderes at udgøre egentlige alternativer. En placering udenfor kystnærhedszonen som respekterer disse beskyttelseszoner vurderes, at ville påvirke Albjerg by (sydvest for området) og særligt Gudme by (vest for området) i væsentligt større grad, hvorfor dette areal ikke vurderes som et egentligt alternativ set ud fra en planlægningsmæssig helhedsbetragtning.

Det vurderes derfor at placeringen indenfor kystnærhedszonen vil være den bedste placering både funktionelt og planlægningsmæssigt. I Miljøkonsekvensrapporten og Miljørapporten er der vurderet yderligere på påvirkningen af landskabet og den kystnære placering, samt udarbejdet flere visualiseringer.

Kulturarv

Kulturmiljøer

Det nærmeste kulturmiljø omfatter ejerlavet omkring Hesselagergård godt 1 km nord for planområdet. Der vurderes ikke at være væsentlige, markante indblik til hovedbygningen og de tilhørende bygningsanlæg i dalbunden ved Tange Å, som kan blive påvirket af vindmøllerne.

De omkringliggende skove vurderes desuden, at skærme udsynet til vindmøllerne.

Det vurderes, at kun mindre dele af vindmøllevingerne vil kunne være synlige henover bebyggelse og bevoksning set fra enkelte punkter i kulturmiljøet i den sydlige del af Lundeberg ca. 2,5 km øst for planområdet, og

vindmøllernes synlighed vurderes at være af underordnet betydning for oplevelsen af kulturmiljøet.

Vindmøllerne vil være synlige fra udkanten af kulturmiljøet ved Ny Hesselager ca. 2,5 km nord for planområdet, hvorfra der er udsyn over markerne fra den sydlige del af bebyggelsen, men set herfra vil vindmøllerækken være placeret inden for en lille del af synsfeltet, hvilket begrænser den visuelle påvirkning. Vindmøllernes synlighed vurderes at være af underordnet betydning for oplevelsen af kulturmiljøet.

Vindmøllerne ikke forringer kvaliteten og oplevelsen af kulturmiljøet, og at de bærende bevaringsværdier ikke tilsidesættes ved planlægningen.

Kirker

Vindmøllerne kan være synlige fra enkelte af de nærmeste kirker, men der vurderes generelt ikke at være væsentlige indblik til kirkerne, som vil kunne blive påvirket af vindmøllerne. Fra Gudme Kirke ca. 2,1 km vest for planområdet er udsynet delvist afskærmet eller sløret af bebyggelse og beplantning, men mindre dele af vindmøllerne vil være synlige. Fra Oure Kirke og Vejstrup Valgmenighedskirke, der ligger henholdsvis ca. 2,0 km og ca. 3,6 km syd for planområdet, kan mindre dele af vindmøllerne ligeledes være synlige, mens udsynet til vindmøllerne set fra Vejstrup Kirke længere mod syd i en afstand af ca. 4,2 km, vil være helt afskærmet af bebyggelse og beplantning. Tilsvarende gælder i forhold til Lundeborg Kirke ca. 2,4 km mod øst og Hesselager Kirke ca. 3,5 km mod nord.

Natur og Miljø

Svendborg Kommune må ikke vedtage planer, der kan skade arter eller naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000- områder, eller yngle- og rasteområder for arter på EU's habitatdirektivs bilag IV. Alle planer og projekter skal derfor vurderes i forhold til, om de kan skade Natura 2000- områder eller strengt beskyttede arter på direktivets bilag IV.

Natura 2000

Væsentlighedsvurdering

De nærmeste habitatområder H100 "Centrale Storebælt og Vresen" og H102 "Søer ved Tårup og Klintholm" ligger henholdsvis ca. 3,5 km og ca. 5 km nordøst for planområdet. Derudover ligger der seks andre habitatområder inden for 10-20 km fra planområdet, se figur 27.

Habitatområder inden for en afstand af 20 km fra planområdet ved Broholm

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde nr. 73 "Vresen og havet mellem Fyn og Langeland" ligger ca. 8 km øst for planområdet. Øvrige nærliggende fuglebeskyttelsesområder er F71 "Sydfynske Øhav" og F74 "Skove ved Brahetrolleborg", som ligger henholdsvis ca. 17 km og ca. 20 km fra vindmøllerne.

Udpegningsgrundlag for habitat- og fuglebeskyttelsesområder fremgår af miljøvurderingen af planerne.

På grund af afstandsforhold, geografiske forhold og dyrs og planters mulighed for at sprede sig, vurderes planerne for vindmølleprojektet ikke at påvirke bevaringsmålsætninger for habitatområderne eller fuglebeskyttelsesområderne, herunder bevaringsstatus for naturtyper og arter på deres udpegningsgrundlag.

Planområdet overlapper ikke med Natura 2000-områder og der er stor afstand til de nærmeste områder. Derfor vurderes der ikke at være en påvirkning af habitatområdernes bevaringsmålsætninger, herunder bevaringsstatus for naturtyper eller arter på habitatområdernes udpegningsgrundlag.

De individer af fuglearter, der er registreret i planområdet vurderes ikke at komme fra fuglebeskyttelsesområder på grund af den lange afstand til de nærmeste af disse områder på henholdsvis 17km og 20km. Det vurderes derfor, at planlægningen heller ikke vil påvirke fuglebeskyttelsesområdernes bevaringsmålsætninger, herunder bestandsniveau og bevaringsstatus for arterne på deres udpegningsgrundlag.

Der er inden for 5 km fra nærmeste habitatområde H100 en række andre vindmøller. Svendborg Kommune har derudover igangsat planlægning for tre andre energiprojekter (to solenergianlæg og et hybridprojekt med både solenergianlæg og 3 vindmøller). Afstanden til hybridprojektet er ca. 10,6 km. De to øvrige anlæg ligger henholdsvis 2,5km og 4,3 fra vindmøllerne ved Broholm. Det fremgår af miljøkonsekvensrapporten og miljørapporten, at planlægningen for vindmøllerne ved Broholm heller ikke i kumulation med andre eksisterende eller mulige kommende planer eller projekter, vil medføre en kumulativ påvirkning.

Samlet konkluderes det, at planlægning for de tre vindmøller ved Broholm hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer eller projekter vil medføre påvirkninger af de relevante Natura 2000 områder, herunder hverken bevaringsstatus for arter og naturtyper på nærliggende habitatområders udpegningsgrundlag, eller fuglearter på nærliggende fuglebeskyttelsesområders udpegningsgrundlag.

Beskyttede fuglearter

Planområdet kan potentielt anvendes af syv af de arter af rovfugle på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller den danske rødliste, som er registreret i området. Det drejer sig om:

- blå kærhøg, havørn, hvepsevåge, rød glente, rørhøg, spurvehøg og vandrefalk.

Planområdet vurderes herudover potentielt at være relevant for digesvale, gravand, hættemåge, mursejler, sanglærke, stær og vibe, som ligeledes er på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller den danske rødliste. Ingen af arterne er dog registreret i større antal, og det vurderes, at de pågældende arter fortrinsvis anvender planområdet som lejlighedsvist fourageringssted.

I miljøkonsekvensvurderingen af projektet er det vurderet, at da rød Glente yngler eller har ynglet i nærheden af planområdet vil denne art potentielt have størst risiko for at kolliderer med de tre vindmøller. De øvrige beskyttede fuglearter, som kan optræde i planområdet, vil ikke påvirkes af kollisioner med vindmøllerne på bestandsniveau, fordi de enten optræder fåtalligt i området, og/eller har en stabil eller positiv bestandsudvikling.

I de seneste år har der ynglet rød glente i Tange Skov ca. 540 meter fra nærmeste planlagte vindmølle. Lokale ynglefugle kan have en højere risiko for at kolliderer med nærtstående vindmøller, hvis de ofte fouragerer eller passerer nær vindmøllerne. I foråret og sommeren 2022 blev der gennemført en undersøgelse af de ynglende røde glenters flyvemønstre i og omkring planområdet (se miljøkonsekvensrapporten). På baggrund af undersøgelsen blev kollisionsrisikoen for de lokale røde glenter beregnet. Denne beregning viste, at der forventes at forekomme 0,225-0,3 kollisioner pr. år for de tre vindmøller til sammen, hvilket vil svare til, at én fugl kolliderer med én af vindmøllerne hvert 3-4 år. Sammenholdt med, at både den fynske og danske bestand af rød glente har været i fremgang de seneste år konkluderes det, at den beregnede kollisionsrisiko ikke vil påvirke den samlede bestand af rød Glente.

Vindmøllernes forstyrrelseseffekt og fortrængning ved etablering og drift vil være uden betydning for beskyttede fuglearter, da der vurderes at være et stort omfang af alternative egnede fouragerings-, yngle- og rasteområder i nærområdet. De tre vindmøller vil heller ikke udgøre en barriereeffekt for fugles træk- og spredningsmuligheder i området ved Broholm. Direkte habitattab ved etablering af vindmøllerne er begrænset, da vindmøllerne med tilhørende anlæg placeres på landbrugsjord og på et forholdsvis begrænset areal.

Samlet vurderes det, at kollision med vindmøllerne, forstyrrelseseffekt og fortrængning, direkte habitattab og barriereeffekt ikke vil påvirke beskyttede fuglearter på bestandsniveau.

Beskyttede naturtyper §3

Fundamenter til vindmøllerne, kranpladser, adgangsveje, teknik- og

kabelskure ligger alle uden for arealer med §3-beskyttede naturtyper.

Adgangsvejene er ligeledes placeret udenfor beskyttet naturtyper, med undtagelse af adgangsvejen fra Landevejen som krydser Tange Å, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3. Den eksisterende overkørsel skal udvides, hvilket kræver dispensation fra naturbeskyttelsesloven og tilladelse efter vandløbsloven.

Dispensationskompetencen ligger ved Svendborg Kommune.

Det vurderes samlet set at vindmølleprojektet ikke vil medføre forringelser af vandløbets tilstand eller hindre gennemførelsen af indsatsprogrammer i udkast til Vandområdeplan 2021-2027 eller hindre fremtidig opfyldelse af målsætning for vandløbet. Projektet vil således ikke medføre en væsentlig påvirkning af Tange Å. Der henvises til Miljøkonsekvensrapporten for uddybende beskrivelse.

Habitatbekendtgørelsen §6

I habitatbekendtgørelsen er opført dyre- og plantearter, hvor Danmark har særligt ansvar for at kræve streng beskyttelse - de såkaldte bilag IV-arter. Der skal træffe foranstaltninger, der sikrer de nævnte arters naturlige udbredelsesområde.

Flagermus

Svendborg Kommune har kendskab til at der er registreret ni arter af flagermus i og omkring planområdet. En mindre del af flagermusene blev observeret på de åbne marker, hvor de nye vindmøller planlægges placeret.

Vindmøllerne med tilhørende kranpladser og adgangsveje placeres på dyrkede marker. De omkringliggende bevoksninger vil ikke blive berørt, og der nedrives ingen bygninger. Det vurderes derfor, at der ikke vil forekomme et direkte habitattab for flagermus. Vindmøllerne vurderes heller ikke at udgøre en barriereeffekt, idet flagermus ikke vil skulle flyve en væsentligt længere vej for at komme uden om vindmøllerne, og at der ikke er indikationer på, at der skulle være trækruter i området omkring Broholm.

Skovkanter og levende hegn fungerer generelt som ledelinjer i landskabet under flagermusenes jagt og kan således føre flagermusene hen til vindmøllerne. Det kan øge sandsynligheden for, at flagermus tiltrækkes af insektforekomster omkring vindmøllerne og kolliderer med vindmøllerne. Vindmøllerne er planlagt relativt tæt på læhegn, remise og skov, som flagermus kan benytte til fouragering eller som ledelinjer.

De to sydligste vindmøller er planlagt relativt tæt på læhegn, remise og skov, og den strengt beskyttede frynseflagermus er primært registreret ved den nordligste vindmølle.

Svendborg Kommune vil på baggrund af miljøkonsekvensrapporten og miljørapporten kræve, at der ud fra et forsigtighedsprincip skal gennemføres et vindmøllestop for flagermus ved alle tre vindmøller, som stoppes ved lave vindhastigheder (under ca. 5-6 m/s i nacellehøjde) i perioden ca. 15. juli - 15. oktober.

Samlet vurderes det, at yngle- og rasteområder for flagermus ikke beskadiges eller ødelægges af planlægningen for 3 vindmøller ved Broholm, og områdets økologiske funktionalitet for flagermus opretholdes.

Odder

Odder er ikke registreret i planområdet ved Broholm, og de nærmeste observationer af arten er fra Svendborg og Nyborg. Odder forventes derfor ikke at optræde regelmæssigt i planområdet.

Samlet vurderes planlægningen for de tre vindmøller ved Broholm ikke at ville kunne beskadige eller ødelægge potentielle yngle- og rasteområder og områdets økologiske funktionalitet for odder opretholdes.

Hasselmus

Hasselmus er ikke registreret i skove nær planområdet. Planlægningen vil ikke påvirke lokale skove eller andre potentielle levesteder for hasselmus, idet vindmøllerne med tilhørende kranpladser og adgangsveje etableres på åbne marker.

Planlægningen vil derfor ikke beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for hasselmus, og den økologiske funktionalitet opretholdes.

Markfirben

Markfirben er ifølge miljøkonsekvensrapporten registreret på Fyn, og de nærmeste registreringer er ca. 6 km vest for planområdet og i nærheden af Svendborg. Der hvor markfirben er udbredt vil den forekomme, hvor der er solvendte skrånninger, vejskrånninger, grusgrave, overdrev eller heder. Ingen af disse relevante habitattyper forekommer i planområdet, og det konkluderes derfor, at markfirben ikke findes i planområdet.

Planlægningen vil derfor ikke beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for hasselmus, og den økologiske funktionalitet opretholdes.

Padder

Af de otte danske paddearter, som findes på Habitatdirektivets bilag IV, er seks arter registreret på Fyn. I Miljøkonsekvensrapporten er arternes forekomst i eller omkring vindmølleområdet vurderet

Samlet konkluderes det, at planlægningen ikke vil beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for padder, og den økologiske funktionalitet opretholdes.

Skovbyggelinje

Omkring alle offentlige skove samt private skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha er der fastlagt en skovbyggelinje på 300 meter.

Inden for denne afstand må der ikke placeres bebyggelse, campingvogne og lignende jf. naturbeskyttelseslovens § 17. Skovbyggelinjen har til formål at sikre det frie udsyn til skoven og skovbrynet samt at bevare skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyreliv.

Der er fastlagt skovbyggelinje omkring blandt andet Fasanskov, Kørnerskov og Tange Skov øst for vindmøllerækken. Det skal bemærkes at fastlæggelse af skovbyggelinje er uafhængigt af om der er tale om fredskov.

De to nordligste vindmøller med tilhørende teknikbygninger og adgangsveje mv. placeres i udkanten af skovbyggelinjen for Kørneskov mod øst.

Da vindmøllerne opstilles forholdsvis langt fra skovbrynet, på intensivt

dyrket mark og med et levende hegn placeret mellem vindmøller og skovbryn vurderes det, at skovbrynene kan bevares som værdifulde levesteder for planter- og dyreliv. Vindøllerne vil ikke forhindre det frie udsyn til skovene og skovbrynet.

Svendborg Kommune har til hensigt at træffe afgørelse om dispensation fra skovbyggelinjen dog tidligst, når der foreligger et vedtaget plangrundlag.

Skovbyggelinjen er vist med grøn streg.

Forhold til Kommuneplan 2021-2033

Kommuneplanens retningslinjer

Forhold til kommuneplanens retningslinjer

Kommuneplantillæg nr. 2021.01 udlægger et nyt rammeområde til vindmøller i Kommuneplanen 2021-2033, som vist på kortet nedenfor. Området medtages dermed som område på kommuneplanens udpegningskort for vindmøller.

Kommuneplanen 2021-2033 giver ikke mulighed for at opstille vindmøller

højere end 126,5 meter og kun indenfor udpeget områder hertil.

Det nye rammeområde optages i kommuneplanen med mulighed for opstilling af vindmøller med en totalhøjde på maksimalt 149,9 meter, jf. Bekendtgørelse om planlægning for og tilladelse til opstilling af vindmøller samt planlovens § 11a stk. 1 nr. 5, med følgende retningslinje bestemmelser:

- Indenfor ramme 10.00.T3.053 kan der opstilles vindmøller med en totalhøjde på maksimum 149,9 meter.

Kommuneplantillæg nr. 2021.01 overholder de øvrige retningslinjer for vindmøller i kommuneplanen 2021-2033.

Opstillingsmønster

Retningslinjerne i kommuneplanen for vindmøller opstillet i grupper siger, at vindmøllerne skal opstilles i et, i forhold til landskabet, let opfattet

geometrisk mønster. I de fleste tilfælde opstilles vindmøller på en ret linje med samme indbyrdes afstand.

Rammeområdet udlægges således, at vindmøllerne vil stå på en ret linje med en indbyrdes afstand på ca. 380 meter mellem vindmøllerne.

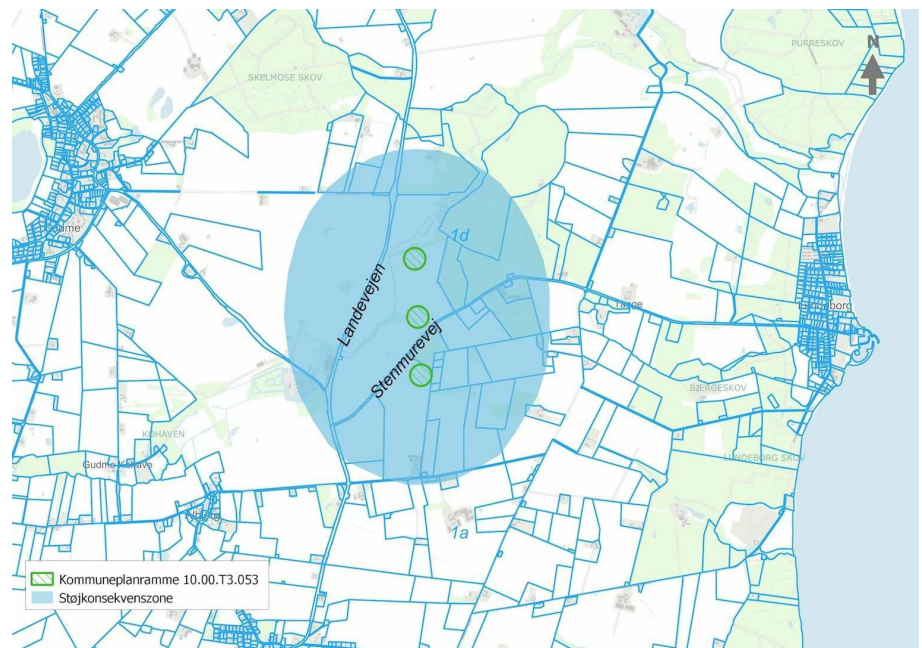
Det vurderes derfor, at planlægningen er i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer for opstillingsmønstre. Vurderingen er sket med udgangspunkt i Miljøkonsekvensrapportens visualiseringer og landskabsvurderinger.

Herudover vurderes det, at afstanden mellem vindmøllerne medvirker til at det samlede anlæg har en mindre udstrækning i landskabet og der dermed tages hensyn til landskabelige og æstetiske forhold.

Støj

Ved udlæg af rammeområdet for vindmøllers skal det samtidig sikres, at der ikke planlægges for eller etableres nye boliger og anden miljøfølsom arealanvendelse eller større tekniske anlæg, jf. planlovens §15a, indenfor det støjbelastede område.

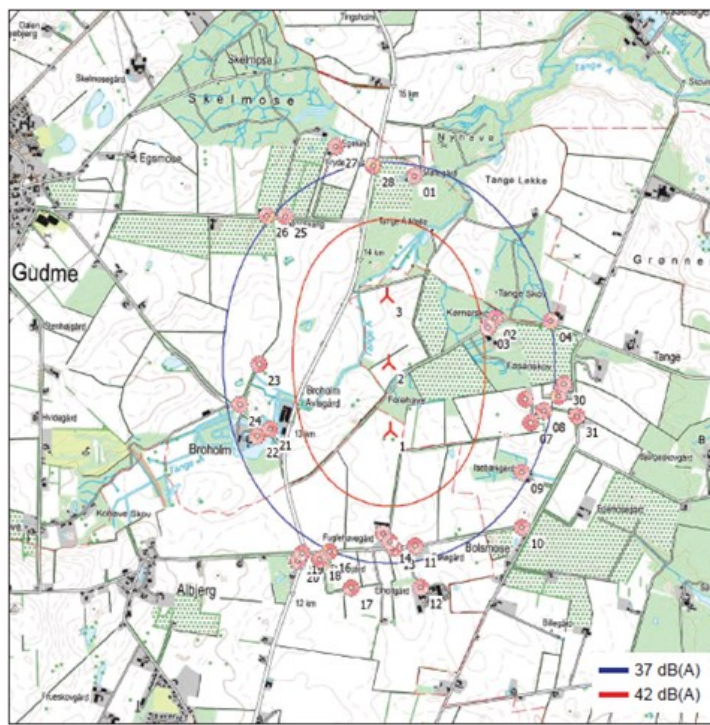
Der udlægges derfor en støjkonsekvenszone omkring vindmøllerne som det fremgår af nedenstående støjkonsekvenskort.

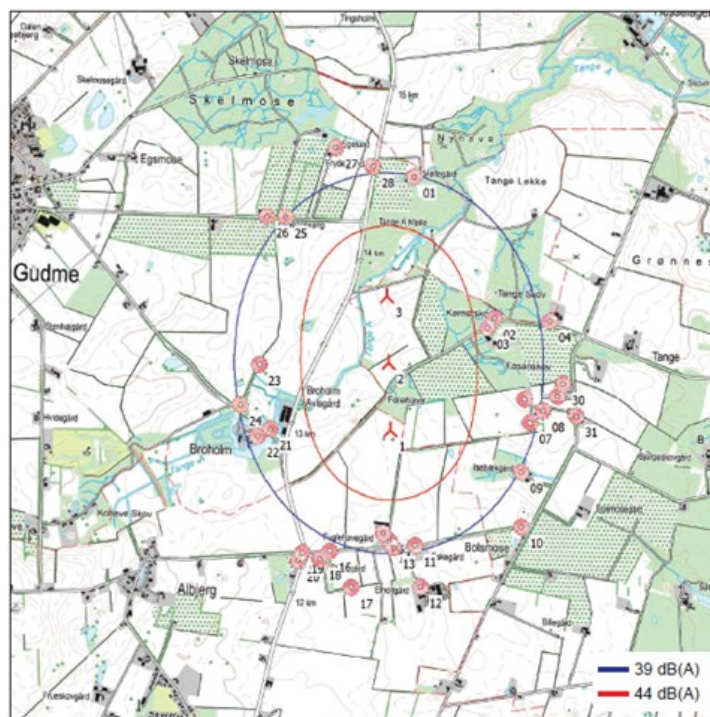
Støjkonsekvenszone omkring kommuneplanramme 10.00.T3.05.

Støjkonsekvenszonen er fastlagt på baggrund af vindmøllernes beregnede støjbidrag. Der er taget udgangspunkt i støjscenarie 2 fra Miljøkonsekvensrapporten, hvor Oure-vindmøllen er nedtaget og vindmøllerne derfor kan køre uden støjdemper og hvor støjpåvirkningen derfor vil være størst.

Kort over støjdbredelsen udendørs ved vindhastighed på 6 m/s ved opstilling af Siemens Gamesa SG132, i scenarie 2.

Kort over støjdbredelsen udendørs ved vindhastighed på 8 m/s ved opstilling af Siemens Gamesa SG132 i scenarie 2.

Landskabsvurdering

I retningslinjerne er der angivet en grøn-blå landskabsstruktur, som udgør kommunens overordnede udviklingsstrategi for fysisk planlægning i det åbne land og som omfatter de større sammenhængende landskaber.

Strategien "Den grøn-blå struktur" opdeler landskabet i bakklandet, ådalene og kystlandskaberne, mellem disse markante landskabsstrøg ligger

landbrugsfladerne. Planområdet er primært placeret indenfor landbrugsfladen, dog er den nordligste vindmølle samt adgangsvejen hertil placeret på kanten af bakkelandskabet omkring ådalen ved Tange å.

Planområdet er placeret indenfor landskabstypen: "Landskaber hvor der skal ske tilpasning".

Landskaber, hvor der kan ske tilpasninger, omfatter karakterområder/delområder, hvor landskabet er karakteristisk, men uden særlig visuelle oplevelsesmuligheder.

Ændringerne skal ske i respekt for landskabernes egenart og tilstand og om muligt medvirke til at styrke og genoprette landskaberne. Landskabernes karakter vedligeholdes ved at indpasse ændret arealanvendelse, nye tekniske anlæg og nyt byggeri i landskabskarakteren. Nye tekniske anlæg og nyt byggeri skal således indpasses i forhold til landskabets skala, visuelle sammenhænge, terræn, eksisterende bevoksning og karaktergivende strukturer.

Kommuneplanens retningslinje for landskabstypen foreskriver, at der ved større tekniske anlæg, som vindmøller, skal dokumenteres, at den visuelle indvirkning tilpasses områdets særlige karaktergivende landskabselementer. Derfor er der udarbejdet en række visualiseringer.

Vindmøllerne fremstår som værende væsentligt højere end de øvrige landskabselementer. Det kan derfor ikke undgås, at de vil kunne ses fra punkter i landskabet, hvorfra der er udsyn over landskabet, så de stedvis vil kunne påvirke lange kikker over landskabet.

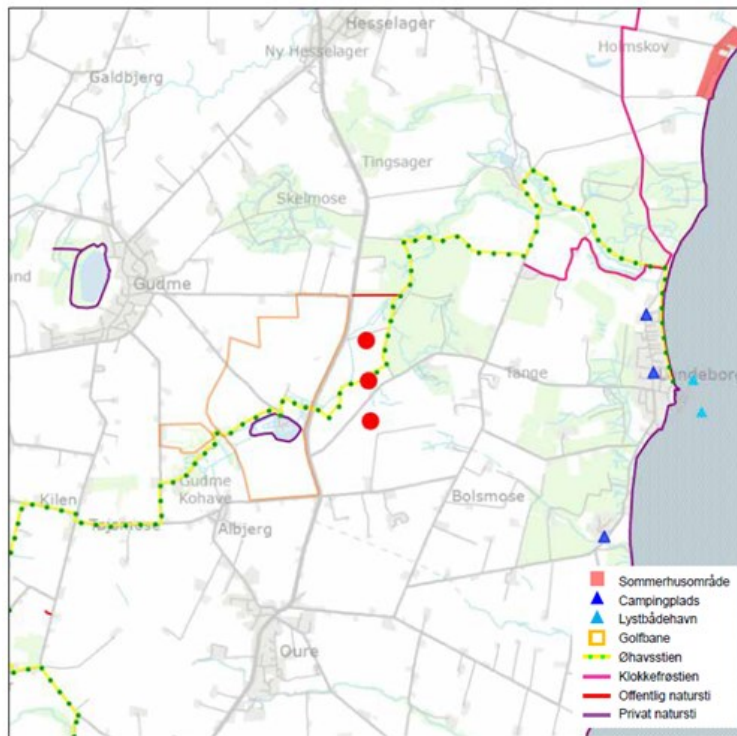
I miljøkonsekvensrapportens indgår en række visualiseringer, hvor det heraf fremgår at bevoksningerne i landskabet ofte helt eller delvist vil kunne afskærme udsynet til vindmøllerne, så kun en enkelt eller to af vindmøllerne er synlige eller mindre dele af vindmøllernes rotor er synlige henover bevoksningerne.

De tre vindmøller opstilles med en indbyrdes afstand på ca. 380 meter, hvilket svarer til ca. 2,8-2,9 gange rotordiameteren alt efter valg af vindmølletype. Opstillingsmønsteret medvirker til at vindmøllerne fremstår som et sammenhængende og harmonisk anlæg. Af visualiseringerne, som fremgår af miljøkonsekvensrapporten, vurderes det, at de planlagte vindmøller ved Broholm generelt fremtræder som en harmonisk og sammenhængende enhed set fra det omkringliggende landskab.

Det vurderes ud fra dokumentationen i Miljøkonsekvensrapporten, udarbejdet forud for planlægningen, at vindmøllerne er tilpasset landskabet, både i form af placering og indbyrdes afstand.

Friluftsliv

I kommuneplanens retningslinjer er der udpeget en række områder og faciliteter til rekreative formål for lokalbefolkningen og turister herunder sommerhusområder, campingpladser, lystbådehavne, golfbaner og rekreative stier, som skal fremme friluftslivet. Et oversigtskort over de relevante friluftsanlæg i henhold til kommuneplanen fremgår af efterfølgende kort:

Rekreative friluftsanlæg i henhold til Svendborg Kommunes Kommuneplan 2021-2033.

Turistcenter

Lundeberg, der ligger ved Storebælt omkring 2,5 km øst for planområdet, er i kommuneplanen udpeget som turistcenter, hvor større ferie- og fritidsanlæg i den kystnære zone skal placeres. Det giver mulighed for synergieffekter mellem fritids- og ferieanlæg, overnatningsmuligheder og attraktioner i Lundeberg og ved Storebæltskysten samt ind i landet ved Oure, Broholm, Gudme og Hesselager.

Sommerhusområder

Det nærmeste sommerhusområde ligger ved Strandlyst Strand, Holmsland Strand og Stokkebæk Strand ca. 3,9 km nordøst for planområdet. Herudover er der flere sommerhusområder på større afstand, herunder et lille område ved Elsehoved Strand ca. 4,2 km mod sydøst og et større område ved Bøsøre (Klintholm og Klintholm Strand) ca. 6 km mod nordøst. Fælles for sommerhusområderne er, at de i kraft af deres placering ved Storebælt primært orienterer sig mod øst i modsat retning af de planlagte vindmøller.

Campingpladser

Den nærmeste campingplads er Knarreborg Mølle Camping, der ligger ca. 2,2 km sydøst for planområdet. Hertil kommer to campingpladser ved Lundeberg øst for planområdet. Det drejer sig om Lundeberg Strand-Camping ved den nordlige del af Lundeberg og Lundeberg Ny Camping midt i Lundeberg henholdsvis ca. 2,5 km og 2,8 km fra de planlagte vindmøller. Øvrige campingpladser ligger mere end 6-7 km fra planområdet, herunder Bøsøre Strand Feriepark mod nordøst og Åby Strand Camping mod syd. Ligesom sommerhusområderne orienterer campingpladserne sig overvejende mod Storebælt i modsat retning af de planlagte vindmøller.

På grund af afstandsforholdene vil der ikke være nogen væsentlig

støjpåvirkning fra vindmøllerne

Lystbådehavne

Lundeborg Havn, der ligger ved den sydlige del af Lundeborg ca. 2,8 km fra planområdet, fungerer både som fiskeri- og lystbådehavn, og umiddelbart syd herfor ligger Lundeborg Lystbådehavn.

Golfbaner

Gudme Golf Clubs bane ligger syd for Gudme og umiddelbart vest for Broholm ca. 1,5 km vest for planområdet. Der er tale om en mindre bane med 9 huller.

På grund af afstanden og placeringen i forhold til planområdet vil der kunne forekomme skyggekast fra vindmøllevingerne i begrænset omfang først på formiddagen.

Derudover er der i kommuneplanen udlagt et større areal omkring Broholm til Broholm Golf Club. Området strækker sig fra Tangå Møllevej mod nord til Albjergvej mod syd og afgrænses mod vest af Landevejen. Arealet indgår i lokalplan nr. 86 for golf, wellness og hestecenter på Broholm Gods, der blev vedtaget i 2008. Hovedbygningen er bl.a. indrettet med restaurant, selskabslokaler, konferencfaciliteter og værelser til overnatning samt museum mv. Vindmøllerne vurderes ikke at have betydning for den fortsatte drift af disse faciliteter. Hestecenteret, der ligger nord for hovedbygningen, omfatter bl.a. to ridehuse og tre udendørs dressurbaner. Dressurbanerne ligger vest for det store ridehus, og udsynet til vindmøllerne vil i nogen grad være afskærmet af ridehuset og beplantning i området. På grund af afstanden, og da vindmøllerne ikke medfører en pludseligt opstået bevægelse, vurderes heste hurtigt at kunne vænne sig til vindmøllerne, så de ikke bliver påvirket.

Lokalplanen for Broholm Gods giver mulighed for etablering af to golfbaner med henholdsvis 9 og 18 huller, hvoraf banen med 9 huller placeres syd for Broholm, og banen med 18 huller placeres på arealet nord for hestecenteret. Den nordligste af de planlagte vindmøller placeres ca. 220 meter fra den nærmeste del af banen med 18 huller, mens der vil være ca. 650 meter fra den sydligste vindmølle til den nærmeste del af banen med 9 huller.

Golfbaner betragtes sædvanligvis ikke som støjfølsom arealanvendelse, og opstillingen af vindmøllerne vurderes derfor ikke at forhindre en eventuel etablering af de planlagte golfbaner eller at være i konflikt med de rekreative interesser i denne forbindelse.

Øhavsstien

Øhavsstien er en 220 km lang rekreativ vandrerute, der omkranser Det Sydfynske Øhav. Øhavsstien er en trampesti forbeholdt vandrere, og stien er afmærket hele vejen med skilte. Fra Lundeborg fører stien mod nord til Tange Å og følger ådalen mod nordvest til Hesselagergård. Herfra fortsætter stien forbi Tangå Å Mølle til Broholm og videre mod Svendborg via bl.a. Klingstrup Hovedgård og Vejstrup Vandmølle. På strækningen fra Tange Å Mølle til Broholm krydser stien den mark nord for Stenmurevej, hvor de to nordligste af de planlagte vindmøller placeres. Stien følger det beskyttede dige umiddelbart nord for den midterste vindmølle, og stien er placeret på sydsiden af det beskyttede dige, hvor adgangsvejen til vindmøllen ligeledes placeres. Møllevejen vil således komme til at indgå som en del af stien, og de vandrede vil på denne strækning komme til at opleve møllen på helt tæt

hold.

I tilknytning til Øhavsstien er der desuden udlagt en offentlig sti ca. 400 meter nord for planområdet i forlængelse af Tangå Møllevej, som forbinder Landevejen med Øhavsstien tæt ved Tange Å Mølle.

Klokkefrøstien er en ca. 14 km lang vandresti langs med og nær kysten i området mellem Lundeborg mod syd og Åhuse mod nord. Stien er markeret med skilte og følger små asfaltveje, skovstier, trampestier langs levende hegn eller strandbredden. Ruten går tæt forbi vandhuller med klokkefrøer, hvilket har givet navn til stien. Den nærmeste del af stien ligger ved Hesselagergårdsvej godt 1,6 km fra de planlagte vindmøller og ved Tange Å nord for Lundeborg krydser Klokkefrøstien Øhavsstien inden den fortsætter nordpå gennem Purrekov.

Samlet vurdering

Lundeborg ved Storebæltskysten øst for planområdet er udpeget som turistcenter, og i og omkring byen ligger bl.a. lystbådehavn og campingpladser. På grund af afstands- og terrænforhold samt bebyggelse og skovbevoksning omkring byen vurderes de planlagte vindmøller kun at være synlige herfra i meget begrænset omfang. Tilsvarende gælder i forhold til de nærmeste sommerhusområder, som ligger på større afstand nord og syd for Lundeborg. Øst for Broholm er der en eksisterende golfbane, og herudover er der mulighed for at etablere to baner, henholdsvis nord og syd for Broholm. Vindmøllerne vil være synlige fra den eksisterende bane, og især fra arealerne, hvor de nye baner kan etableres. De nærmeste dele vil desuden være påvirket af skyggekast og støj fra vindmøllerne, men vindmølleprojektet vil ikke forhindre en eventuel fremtidig etablering af golfbanerne. Fra de nærmeste dele af Eventyrstien i parken omkring Broholm vil vindmøllerne kunne være dominerende, men herudover vil udsynet til vindmøllerne være sløret eller afskærmet af beplantning og bebyggelse, og tilsvarende gælder for dressurbanerne i forbindelse med hestecenteret ved Broholm. Øhavsstien fra Lundeborg til Svendborg via Broholm passerer gennem planområdet tæt ved den midterste af de nye vindmøller. Adgangsvejen til vindmøllen vil indgå som en del af stien, og vindmølleprojektet vil ikke forhindre, at man fortsat kan vandre ad stien. Vindmøllerne vil være dominerende, når de opleves på tæt hold, men på større afstande vil udsynet være afskærmet af bevoksningerne i landskabet. Tilsvarende gælder for de øvrige rekreative stier i det omkringliggende landskab.

Samlet set vurderes der ikke at være en væsentlig påvirkning i forhold til de rekreative interesser i det omkringliggende landskab. Vindmølleanlægget vil ikke begrænse adgang til eller mulighed for at benytte de rekreative anlæg.

Kommuneplanens rammer for lokalplanlægning

Ny ramme:

Kommuneplantillægget udlægger en ny ramme:

10.00.T3.053, Vindmøller øst for Broholm

For rammen vil gælde følgende bestemmelser:

- Anvendelse: Tekniske anlæg – Vindmøller
- Specifik anvendelse: Vindmølle anlæg

- Fremtidig zonestatus: Landzone
- Maksimal bygningshøjde: 149,9 meter totalhøjde
- Særlige bestemmelser:
  - Rammeområdet giver mulighed for opstilling af maksimalt 3 vindmøller
  - Midterste vindmølle må placeres i en afstand af 100 m fra Stenmurevej

Miljøvurdering

Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (*Miljøvurderingsloven*)

Miljøvurderingsloven indebærer, at offentlige myndigheder skal foretage en miljøvurdering af planer og programmer, der kan få en væsentlig indvirkning på miljøet. Der er for en række planer og programmer pligt til at foretage en miljøvurdering, mens der for andre planer og programmer først skal foretages en screening, for at finde ud af om planen eller projektet kan have en væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor skal miljøvurderes.

Lokalplanforslag 658 er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2, punkt 3j (anlæg til udnyttelse af vindkraft til energiproduktion, vindmøller bortset fra enkeltstående vindmøller i landzone med en totalhøjde på 25 meter. (Husstandsmøller)). Svendborg Kommune har vurderet, at planforslagene er omfattet af obligatorisk miljøvurderingspligt. jf. miljøvurderingslovens § 8 stk. 1.

Miljørapporten indeholdende miljøvurderingen af lokalplan 658 og kommuneplantillæg nr. 2021.01 ligger i et selvstændigt dokument. Et ikke-teknisk resume af miljørapporten fremgår nedenfor.

Den fulde miljørapport kan ses og hentes på kommunens hjemmeside (Note: dette er kun muligt i forbindelse med offentliggørelsen af lokalplanforslaget og endeligt vedtaget lokalplan - herefter vil den kunne fremsendes ved henvendelse til Svendborg Kommunes Planafdeling).

Det ansøgte projekt er omfattet af miljøvurderingslovens afsnit III om miljøvurdering mv. af konkrete projekter. Bygherren har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport for projektet. Miljøkonsekvensrapporten ligger i et selvstændigt dokument.

Afgrænsning af miljørapporten

Miljørapporten har vurderet planerne ud fra følgende miljøparametre:

Befolkning

- Visuel påvirkning af nabobebyggelserne
- Lysafmærkning af hensyn til lufttrafikken
- Reflekser

Mennesker og Sundhed

- Støj, herunder lavfrekvent støj
- Skyggekast
- Luft og klima

Landskab og kulturarv

- Landskab
- Kystnærhedszonen
- Kulturmiljøer
- Kirker
- Beskyttede fortidsminder, kulturarbsarealer
- Visuelt samspil med andre vindmøller

Natur

- Natura 2000
- Bilag IV arter, herunder påvirkning af flagermus
- Beskyttede fuglearter
- §3-beskyttet naturområder
- Grønt Danmarkskort
- Sten- og jorddiger
- Skovbyggelinje

Friluftsliv

- Turistcenter
- Sommerhusområder
- Campingpladser
- Golfbaner
- Rekreative stier

Overfladevand, grundvand og jord

- Grundvand
- Overfladevand
- Drikkevandsinteresser
- Jord

Miljøvurderingen af planerne tager udgangspunkt i en række forudsætninger om vindmøllernes udformning, udseende, drift mv. og i beregningen af støj- og skyggekastpåvirkningen. Forudsætningerne er bindende for planerne, og eventuelle ændringer vil skulle vurderes i henhold til miljøvurderingslovens regler.

Samlet miljøvurdering af planlægningen

I skemaet herunder ses vurderingen af de udvalgte miljøparametre i forhold til den nuværende miljøstatus og dens sandsynlige udvikling, hvis planforslaget ikke vedtages, og eksisterende forhold videreføres, uden mulighed for etablering af vindmøller i området. Den nuværende miljøtilstand betragtes som referencescenariet. Referencescenariet anvendes som en baseline, som planen vurderes i forhold til. Der henvises til miljørapporten for en uddybet beskrivelse af miljøpåvirkningen.

Signatur for miljøpåvirkning

1	Positiv påvirkning
2	Ingen eller neutral påvirkning
3	Lille påvirkning
4	Moderat negativ påvirkning

5 Væsentlig negativ påvirkning

Samlet vurdering af påvirkning på miljøet**Påvirkning Bemærkning****Befolkning**

Visuel påvirkning af nabobebyggelserne	3-4	Det vurderes at den samlede visuelle påvirkning af de omkringliggende nærmeste 21 boliger inden for 900 meter fra vindmøllerne vil være lille til moderat negativ.
Lysafmærkning af hensyn til lufttrafikken	3	Lyskilderne på nyere typer af afmærkningslys er afskærmet således, at lyset stort set ikke ses fra terræn i nærområdet. Der er i tilladelsen til projektet fastsat vilkår om, at lysafmærkningen skal være afskærmet. Det vurderes, at lysafmærkning af den omtalte type vil medføre en lille påvirkning for de omkringboende eller for mennesker og dyr, som færdes i området.
Reflekser	2	Vindmøllevingerne overfladebehandles for at reducere eventuelle gener fra refleksion. Der er i lokalplanen fastsat bestemmelse om, at vingerne på vindmøllerne maksimalt må have et glanstal 30 efter NCS-systemet.

Mennesker og sundhed

Støj	3-4	Vindmøllebekendtgørelsens støjgrænser kan overholdes ved både scenarie 1 og 2 - i scenarie 1 forudsættes der støjreduceret drift. I tilladelsen til vindmøllerne fastsættes der krav om støjmåling, når vindmøllerne tilsluttes elnettet, og når støjbelastningen øges herunder, når driften ændres fra scenarie 1 til scenarie 2. Det vil ved
------	-----	--

		enhver støjdokumentation blive afklaret om én eller flere af vindmøllerne skal køre i støjreduceret drift for at overholde støjgrænserne.
Skyggekast	4	Vindmøllerne installeres med teknik, der sikrer, at en anbefalet grænseværdi på maksimalt 10 timers skyggekast pr. år kan overholdes. Kravet fastsættes i tilladelsen til projektet.
Luft	1	Udledningen af luftforurenende stoffer SO ₂ og NO _x samt produktionen af slagge og øvrige reststoffer reduceres.
Klima		Udledningen af CO ₂ reduceres.
Landskab og Kulturarv		
Landskab - Nærzonen	4	Påvirkningen af landskabet vurderes at være moderat negativ i nærzonen, hvor vindmøllerne kan fremstå markante i forhold til de landskabelige elementer. Dog vurderes det, at beplantning, skovbevoksning og bebyggelse vil skærme for en del af udsynet til vindmøllerækken. Andre steder vil vindmøllerækken kun være placeret indenfor en lille del af synsfeltet.
Landskab - Mellemzonen	3	I mellemzonen vurderes vindmøllerne at være mere tilpasset landskabets skala og påvirkningen vurderes at være lille. Vindmøllernes rotorhastighed er langsommere end ældre og mindre vindmøller, og vindmøllerne vil fremstå mere roligt i landskabet.
Landskab - Fjernzonen	3	Påvirkningen af landskabet i fjernzonen vurderes at være lille. Herfra vil vindmøllerne være synlige fra åbne og højtliggende arealer uden beplantning i klart og solrigt vejr. Ofte vil kun mindre dele af vindmøllevingerne være synlige, og på grund af afstanden vil påvirkningen af landskabet derfor være begrænset.
Kystnærhedszonen	3	Fra højtliggende terræn vil det være muligt at se vindmøllerne og kysten i sammenhæng og fra Lohals på Langeland vil vindmøllerne være synlige over horisonten. Mange steder i kystlandskabet er vindmøllerne

		imidlertid også afskærmet af beplantning og skovområder, og derfor vurderes det samlet, at vindmøllernes påvirkning af kystlandskabet vil være lille.
Kulturmiljøer	2-3	Vindmøllerne vil ikke forringe kvaliteten og oplevelsen af kulturmiljøet, og de bærende bevaringsværdier tilsidesættes ikke med planlægningen for vindmøllerne.
Kirker	3	Vindmøllerne kan ses fra 3 af de 8 Kirker i området. Den eksisterende beplantning og eksisterende bygninger vil i stort omfang afskærme udsynet til vindmøllerne – og det vurderes derfor, at der udelukkende er en lille påvirkning af de omkringliggende kirker.
Visuelt samspil med øvrige vindmøller	2	Samlet set vurderes det visuelle samspil med de eksisterende vindmøller og den samlede påvirkning af landskabet at være ubetænkelig.
Fortidsminder, kulturarvsarealer	2-3	Der er ingen beskyttede fortidsminder eller kulturarvsarealer i planområdet. Der er i §25-tilladelsen fastsat krav om overvågning af jordarbejdet i form af en arkæologisk forundersøgelse.
Natur		
Natura 2000	2	Planlægningen vil hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer eller projekter medføre påvirkninger af de relevante Natura 2000 områder – herunder hverken påvirke bevaringsstatus for arter og naturtyper på nærliggende habitatområders udpegningsgrundlag, eller fuglearter på nærliggende fuglebeskyttelsesområders udpegningsgrundlag.
Bilag IV-arter	4	Planlægningen vil ikke beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter, og områdets økologiske funktionalitet for bilag IV-arter opretholdes. For at undgå kollisionsdrab mellem flagermus og vindmøllerne fastsættes der i tilladelsen til projektet vilkår om, at alle tre

		vindmøller stoppes fra solnedgang til solopgang ved lave vindhastigheder (under 5 m/s i nacellehøjde) i perioden 15. juli - 15. oktober.
Beskyttede fuglearter	2	Vindmølleanlæggets etablering og drift vil ikke påvirke bestande af arter på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 eller den danske rødliste.
§3-beskyttede naturområder	2	Fundamenter til vindmøllerne, kranpladser, adgangsveje, teknik- og kabelskure ligger alle uden for §3-naturtyper, og vil derfor ikke påvirke disse beskyttede naturtyper. I tilladelsen til projektet fastsættes der vilkår om, at der i anlægsfasen ikke må afstrømme oppumpet grundvand/overfladevand til omkringliggende naturområder mv.
Grønt Danmarkskort	2	Den eksisterende vej, som indgår i adgangsvejen til de to nordligste vindmøller, krydser en økologisk forbindelse langs Tange Å, men hverken vindmøllefundamenter eller kranpladser berører den økologiske forbindelse. Adgangsvejen krydser desuden et lavbundsareal omkring Tange Å. Opstillingen af vindmøllerne vil ikke medføre væsentlig påvirkning af den økologiske forbindelse, lavbundsarealet eller andre udpegninger i forbindelse med Grønt Danmarkskort.
Sten- og jorddiger	2	Der er beskyttede diger langs Stenmurevej og langs dele af de planlagte adgangsveje. Ved etablering af vejadgang fra Stenmurevej til den midterste af vindmøllerne benyttes en eksisterende passage mellem to diger. Der kræves dispensation fra Svendborg Kommune ved behov for midlertidig udvidelse af passagen i anlægsfasen, men herudover berøres ingen af de beskyttede diger.
Skovbyggelinje	2	To vindmøller med tilhørende adgangsveje og teknikbygninger mv. etableres indenfor skovbyggelinje. Svendborg Kommune skal særskilt fra miljøvurderingerne meddele dispensation fra skovbyggelinje. Placeringen af vindmøllerne vurderes ikke at have betydning for

skovbrynene som værdifuldt levested for plante-og dyreliv, og det frie udsyn til skovene og skovbrynene forhindres ikke.

Friluftsliv

Friluftsliv	2-3	Ingen væsentlig påvirkning af rekreative interesser, og de planlagte vindmøller vil ikke begrænse adgangen til de rekreative interesser.
-------------	-----	--

Grundvand, overfladevand og jord

Overfladevand	3-4	Der fastsættes vilkår i §25-tilladelsen om, at oppumpet vand ikke udledes direkte til beskyttede eller værdifulde naturområder, vandløb og lavbundsjord. Med de fastsatte vilkår påvirkes overfladevand ikke.
---------------	-----	---

Grundvand	2	Tilstanden af grundvandsforekomster påvirkes ikke. Der fastsættes vilkår i 25-tilladelse om overvågning af okker i forbindelse med en eventuel grundvandssænkning.
-----------	---	--

Drikkevandsinteresser	2	Afstanden til almene og ikke-almene vandforsyningsanlæg er stor, og drikkevandsinteresser påvirkes ikke.
-----------------------	---	--

Jord	3-4	Der er i tilladelsen af projektet fastsat vilkår til opbevaring og håndtering af olie og kemikalier – samt vilkår om håndtering ved evt. spild. Med indretning af vindmøllerne og de fastsatte vilkår, vil jord ikke påvirkes af planlægningen.
------	-----	---

Afværgeforanstaltninger

Der er i miljøvurderingen af projektet vurderet, at der skal fastsættes krav om afværgeforanstaltninger i forhold til:

Anlægsfasen

- Udspredning af oppumpet grundvand
- Transport af diverse materialer
- Håndtering af olie og kemikalier

Driftsfasen

- Støj,
- Skyggekast,
- Afskærmning af lys
- Sikkerhed i forhold til isafkast
- Bilag IV-arter (flagermus)
- Brændstoftanke
- Beredskabsplan for håndtering af eventuelt oliespild
- Ophør af drift

Der er i planforslagene fastsat bestemmelser om vindmøllernes placering, udseende og rotation, som derved fastholder forudsætninger for miljøvurderingen af planerne.

Der er i miljøvurderingen af planforslagene ikke opstået behov for at etablere yderligere afværgeforanstaltninger som følge af planlægning for de tre nye vindmøller.

Der henvises til miljørapporten for en uddybet beskrivelse af afværgeforanstaltninger.

Overvågning

Der er i miljøvurderingen af projektet vurderet, at der skal fastsættes krav om overvågning i forhold til:

- Støjmåling, når vindmøllerne sættes i drift eller ved ændringer, der medfører en forøget støjpåvirkning – herunder ændringen fra scenarie 1 til scenarie 2.
- Egenkontrol ved støjreduceret drift.
- Egenkontrol i form af f.eks. en digital log, der kan dokumentere driftstop af vindmøllerne, når grænsen for maksimalt skyggekast er nået.
- Egenkontrol i form af f.eks. digital log, der kan dokumentere driftsstop af hensyn til flagermus.
- Overvågning af anlægsarbejde i form af arkæologiske forundersøgelser og jordbundsundersøgelser og analyse for okker.

Kumulative forhold

Lokalplan nr. 658 og kommuneplantillæg nr. 2021.01 er vurderet i forhold til øvrig planlægning og relevante projekter.

Det er miljøvurderingen konklusion, at der ikke er andre projekter eller anden planlægning i nærheden af planområdet, der vil medføre kumulative effekter, som er relevante at tage i betragtning i miljørapporten. Der henvises til miljørapporten.

Planens status

Offentlig høring

Svendborg Kommunalbestyrelse har den 30. maj 2023 besluttet at fremlægge forslag til lokalplan 658 i offentlig høring.

Høringsperioden finder sted fra den xx. juni 2023 til og med xx. august 2023.

Forslag og bemærkninger til lokalplanforslaget

Har du indsigelser, ændringsforslag eller bemærkninger skal du sende dem til planafdelingen senest den xx. august 2023.

Benyt formularen til højre i den digitale lokalplanvisning, hvis du ønsker at indgive et høringssvar.

Du kan også sende et brev til:
Svendborg Kommune, Planafdelingen
Frederiksø 4A
5700 Svendborg

Dit høringssvar vil blive offentliggjort med det samme i den digitale lokalplan

og vil ligeledes blive offentliggjort i forbindelse med Plan og lokalsamfundsudvalgets endelige vedtagelse af lokalplanen.

Kontakt

Har du spørgsmål til planen kan du sende en mail til plan@svendborg.dk

Forslag

Svendborg Kommunalbestyrelse vedtog forslag til Lokalplan 658 den 30. maj 2023.

Forslag til lokalplanen offentliggøres den xx. juni 2023 og er i offentlig høring i 12 uger.

Høringsperioden finder sted fra den xx. juni 2023 til og med xx. august 2023.

Vedtaget

Vedtaget

Kommuneplantillægget er ikke endeligt vedtaget.

Kommuneplantillægget forventes endeligt vedtaget af Kommunalbestyrelsen i august 2023.

Kommuneplantillægget er endeligt vedtaget af Kommunalbestyrelsen den XX. august 2023.

Kommuneplantillægget er offentliggjort og trådt i kraft den XX. september 2023.

[PDF - Byrådsbeslutning](#)

[PDF - Hvidbøg](#)

Ændringer inden endelig vedtagelse

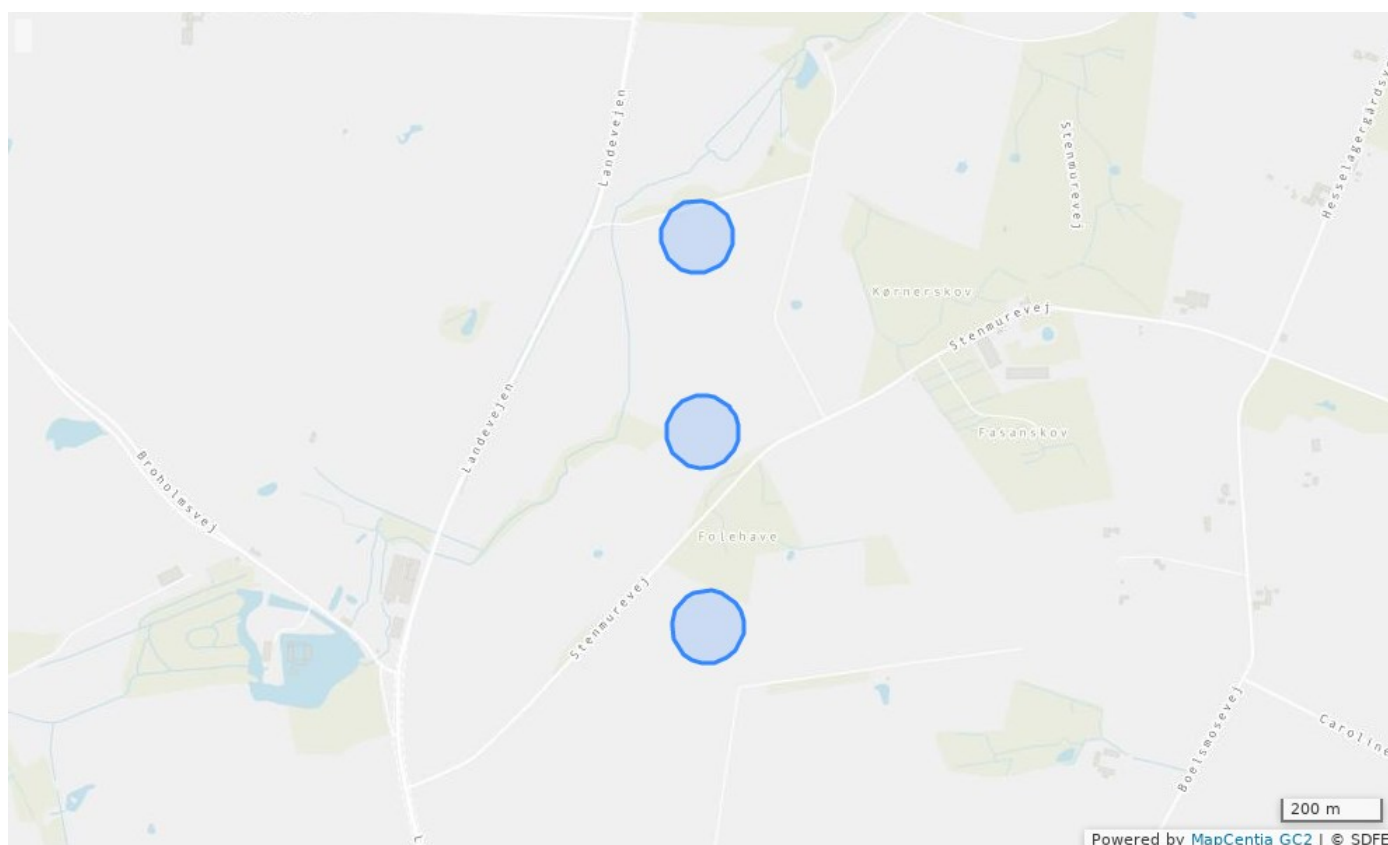
Her indskrives hvilke ændringer der er foretaget eller der henvises til hvidbogen.

Rammer

Følgende nye rammeområder bliver udlagt i tillægget:

[10.00.T3.053 - Vindmøller øst for Broholm](#)

10.00.T3.053 - Vindmøller øst for Broholm

Bestemmelser

Plannavn	Vindmøller øst for Broholm
Plannr	10.00.T3.053
Anvendelse generelt	Tekniske anlæg
Plandistrikt	Gudbjerg-Gudme-Hesselager
Fremtidig zonestatus	Landzone
Udstykningsforbud	Udstykning er tilladt inden for rammeområdet
Max. bygningshøjde (m)	149.9
Områdets anvendelse	Området udlægges til tekniske anlæg i form af vindmøller alternativt jordbrugsformål.
Specifik anvendelse	Vindmølleanlæg
Vindmøllebeskrivelse	Rammeområdet giver mulighed for opstilling af maksimalt 3 vindmøller
Megawatt der er planlagt for indenfor et vindmølleområde	15
Særlige bestemmelser	Der må i tilknytning til den enkelte vindmølle opsættes tekniskabe. Den midterste vindmølle må placeres i en afstand af 100 m fra Stenmurevej.

Se også de [generelle rammer](#) og [generelle bestemmelser](#) for hvad der gælder for området.